

Thầy còn nhớ tôi không ?

Bùi Đức Hợp

Kính tặng thầy Tạ Huyến và các thầy cũ

Hồi học lớp Dự Bị trường làng Bàng, tôi thích thú nhất bài đọc “Học trò biết ơn Thầy”, trong đó vẽ hình một người đứng tuổi, ăn mặc chỉnh tề đang chào thầy dạy, tóc bạc phơ, trước đám học trò ở thế đứng trang nghiêm. Tôi ao ước về sau này, nếu công thành danh toại, tôi sẽ diễn lại vở tuồng này tại trường làng tôi với thầy Lộc, thầy Bội, thầy dạy tôi ở bậc Tiểu Học.

Tới giờ này, tôi còn nhớ nằm lòng bài đọc, nhớ từng dấu chấm, dấu phẩy. Truyện kể rằng: “Ông Carnot là một quan to nước Pháp, một hôm nhân lúc rảnh việc về chơi quê nhà. Khi ông đi ngang qua trường học ở làng, trông thấy ông thầy dạy mình lúc bé, bây giờ đầu tóc bạc phơ, đang ngồi trong lớp dạy học. Ông ghé vào thăm trăng và chạy ngay lại trước mặt thầy giáo, chào hỏi lễ phép mà nói rằng: “Tôi là Carnot đây, Thầy còn nhớ tôi không?” Rồi ông ngoảnh lại khuyên bảo học trò rằng: “Ta bình sinh, nhất là ơn cha, ơn mẹ, sau ơn thầy ta đây, vì nhờ có thầy chịu khó dạy bảo, ta mới làm nên sự nghiệp ngày nay”.

Năm 1954, tôi học xong bậc Trung Học. Một thân một mình di cư vô Nam, tôi linh cảm giấc mơ “Carnot” không dễ gì thực hiện.

Sau 4 năm năm đèn sách dùi mài, tôi tốt nghiệp KSCC và được bổ nhiệm làm “Quan” lục lộ tại một tỉnh miền Đông Nam Phần. Nhớ lại chuyện xưa, tôi muốn về thăm thầy cũ, nhưng vô phương, vì hiệp ước Giơ-neo 1954 đã chia đôi đất nước, thầy Bắc trở Nam.

Năm 1975, tôi có dịp về thăm làng cũ. Mái trường xưa đã bị tiêu thổ, ngôi trường mới 2 tầng lầu, mới xây cất. Tôi hỏi thăm dân làng nhưng không một ai biết thầy Lộc, thầy Bội đi tản về đâu. Dù các thầy còn sống và đang dạy học tại một địa danh nào trên đất Bắc, tôi không dám diễn vai trò của ông Carnot, vì lúc đó tôi chỉ là một thứ hàng thần lơ

láo, danh vọng sự nghiệp đều tiêu tan.

Năm 1979, tôi vượt biên sang Mỹ. Mãi mê làm lại cuộc đời, tôi băng quên các thầy dạy tôi bậc trung học Hồ Ngọc Cẩn, Bùi Chu như thầy Tiến, Tầm, Quyến, Huỳnh, Chu, Hân, Hanh, Bằng, Mưu. Sau này được biết, một số thầy bị kẹt lại, một số khác đã di tản ra nước ngoài, không còn hành nghề cũ. Dù có gặp lại thầy, tôi không thể đóng vở tuồng Carnot.

Sau khi về hưu, tôi tìm gặp các thầy dạy Cao Đẳng. Ở thung lũng hoa vàng nơi tôi cư ngụ, chỉ còn có thầy Tạ Huyến. Năm nay, thầy 86 tuổi, ngồi xe lăn. Thầy dạy chúng tôi môn tính khối lượng đất. Lời giảng của thầy rõ ràng và khúc triết, giọng nói to và khỏe, dáng đi nhanh và vững chãi. Không một sinh viên nào vắng mặt trong giờ thầy dạy.

Dịp may đã đến! Ngày 24-8-02, các bạn cùng khóa tổ chức một buổi họp mặt tại Hayward, bắc Cali và mời thầy dự bữa cơm tối thân mật tại nhà hàng Fu Lam Moon, thị xã Freemont. Không bỏ lỡ cơ hội, tôi chờ sẵn, đón thầy tại chỗ đậu xe dành cho những người tàn tật, và đẩy xe lăn đưa thầy vào phòng ăn của nhà hàng. Nơi đây, các bạn đồng khóa đã chờ chực sẵn, nhất loạt đứng dậy, vỗ tay nồng nhiệt hoan hô Thầy. Thầy quá xúc động, nghẹn ngào, không nói nên lời; còn trò nước mắt lưng tròng đẩy xe cho thầy giữa đám học trò, tuổi xấp xỉ 70.

Trong lúc đẩy xe, tôi ghé vào tai thầy:

- Tôi là Carnot đây, thầy còn nhớ tới tôi không?

Thầy tỏ vẻ không hiểu. Biết là lỡ lời, tôi thưa lại:

- Tôi là Hợp, thầy còn nhớ tôi không?

Thầy gật đầu.

Niềm vui tràn ngập, tôi đã thực hiện giấc mơ xưa, mặc dù không trọn vẹn.

Quê hương tôi trong suốt thế kỷ chinh chiến (1945-1975) không có những năm tháng thanh bình như xứ sở của ông Carnot. Thầy trò phiêu bạt, kẻ tha hương người viễn xứ, trường lớp tan tành đổ nát. Gặp lại thầy cũ, bạn cũ, dù hoàn cảnh khác xưa nhiều, tôi vẫn cảm nghiệm được trọn vẹn câu nói “Thầy còn nhớ tôi không?”

